

Daugelis neįsivaizduoja gyvenimo be automobilio. Ir nėra tame nieko blogo, blogai yra tai, kiek žmonės yra pasiryžę mokėti už automobilį. Daugeliui automobilis yra daugiau nei tik transporto priemonė. Automobilis tapo saviraiškos priemone ir įvaizdžio dalis – kaip kitaip tautai parodysi, kad „prilaikai“ eurų ir į „bomžų“ socialinį sluoksnį nepretenduoji. Girtis juk negražų – o va nusipirkai automobilį ir niekam nieko nebereikia įrodinėti – „ratai“ kalba patys už save.

Žmonės dažnai automobilį perka „ne pagal savo kišenę“, tad nusprendžiau parašyti kokią pinigų sumą rekomenduotina skirti automobilio įsigijimui.

Automobilio pirkimas: kiek gali sau leisti?

Bendra asmeninių finansų taisyklė teigia, kad **automobilio pirkimas** neturi kainuoti brangiau nei trys mėnesiniai atlyginimai. Jei uždirbate 1000 €, tai ieškokit automobilio už 3000 €. Jeigu gyvenate šeimoje ir abu uždirbate po 1000 €, tai ieškokite automobilio už 6000 €, arba išsigykite du automobilius mokėdami po 3000 € už kiekvieną.

Kai kurie kritikuoja šį požiūrį sakydami, kad automobilis turi kainuoti iki 2 mėnesinių atlyginimų, jeigu siekiate gyventi ypatingai taupiai. Kiti teigia, kad ypatingai automobilius mėgstantys žmonės jo įsigijimui gali skirti net 6 mėn. atlyginimus. Tačiau brangesnio automobilio pirkimas, nebūtų protingas finansinis sprendimas. Tai būtų per didelė finansinė

našta jums arba jūsų šeimai.

Kuo brangesnis automobilis, tuo daugiau pinigų prarandi

Brangaus automobilio pirkimas nėra rekomenduotinas, kadangi automobilis kiekvieną mėnesį nuvertėja apie 1 proc. Kitaip tariant, 3000 € vertės automobilis, kiekvieną mėnesį nuvertėja po 30 €, t.y. po metų jis bus vertas 2 640 €. Ne taip jau daug, kad būtų gaila, tačiau jei automobilis kainuoja brangiau?

Automobilio pirkimo kaina	Metinis nuvertėjimas
6 000 €	720 €
10 000 €	1 200 €
20 000 €	2 400 €

Jeigu jūsų atlyginimas yra 1000 €, o perkate naują automobilį už 20 000 €, tuomet 20 % pajamų tenka automobilio amortizacijai (nuvertėjimui) padengti. Kitaip tariant, jeigu automobilį perkate ne pagal savo kišenę pinigus „suvalgo“ infliacija. Apie automobilio nuvertėjimą niekas negalvojo tol, kol neateina laikas pirkti naujo automobilio.

Automobilio pirkimas: didžiausia klaida

Parduodate seną transporto priemonę už centus ir paaiškėja, kad naujo automobilio pirkimui trūksta pinigų. Automobilio norisi ne prastesnio nei buvo prieš tai. Ką daryt? Taupyti nesinori ir netgi nėra kada – automobilio reikia čia ir dabar. Esate priversti skolintis iš banko arba pirkti automobilį išsimokėtinai.

Skolintis automobilio pirkimui yra viena didžiausių kvailysčių, kurias galima padaryti. Mokėti palūkanas už daiktą, kuris nuvertėja yra visiškai absurdas. Prie viso to dar reikia gražinti ir pačią paskolą. Gražinai paskolą ir paaiškėja, kad laikas vėl reikia pirkti naują automobilį, nes per tą laiką turimas jau gerokai apsitrynė. Taip skolas ir „atmušinėji“ visą gyvenimą, užuot nusipirkęs paprastesnę transporto priemonę iš turimų santaupų. Su paskola įsigyti automobilį nėra sudėtinga, sudėtinga – išlipti iš skolų.

Palyginkime du atvejus – Petras ir Jonas turi po 1000 € santaupų. Abu jei nori įsigyti automobilį, kurio vertė 5000 €. Petro ir Jono mėnesio išlaidos prieš perkant automobilį buvo 800 € (200 € santaupų). Petras automobilį įsigijo lizingu ir gražiu automobiliu gali džiaugtis iškart. Jonas nusprendė įsigyti kuklesnį automobilį, kad vėliau galėtų įsigyti prabangesnį. Kaip atrodo Jono ir Petro turto vertė po 3 metų?

	Petras Jonas		Pastabos
Automobiliokaina	3000 €	1000 €	
Suntaupos per mėn.	80 €	200 €	
Lizingo įmoka	120 €	0 €	Palūkanų norma - 5 %
Paskolos sudarymo mokestis	87 €	0 €	Vienkartinis mokestis
Suntaupos po paskolos grąžinimo	2793 €	7200 €	Petras: (200€x36 mėn.) - (36mėn. x120€+87 €)=2793 €
Automobilio vertė po 3 metų	2089 €	696 €	1 % nuvertėjimas per mėn.
Pardavęs automobilį, naujam gali skirti	4882 €	7896 €	Petras: 2089 € + 2793 € Jonas: 696 € + 7200 €

Kaip matote iš pateikto pavyzdžio, Jono turto vertė po 3 metų bus 3014 € didesnė nei Petro. Pakankamai ženklus skirtumas, kad būtų verta pirkti kuklesnį automobilį ir taupyti gražesniai, užuot automobilį pirkus išsimokėtina.

Kiek pinigų automobiliui negaili turtingieji?

Mokslininkas T. J. Stenley ištyręs kelių šimtų milijonierių ir milijardierių įpročius pastebėjo, kad milijonieriai savo automobiliui pirkimui skiria vos 3.1 %. Savo metinių pajamų. Kitaip tariant jie automobiliui uždirba per pusantros savaitės. Didelė dalis turtingų žmonių perka naudotus automobilius, kadangi naujo automobilio vertė vos išvažiuavus iš automobilio salono paranda 10-20 % vertės. Populiariausias automobilio markė tarp milijonierių nėra „Ferrari“ ar „Mercedes-Benz“, turtingieji mieliau renkasi „Toyota“.

T. J. Stenley nustatė, kad net 86 % prabangių automobilių vairuotojai nėra milijonieriai (jų investicijos nesiekia 1 mln. JAV dolerių). Daugelis prabangių automobilių savininkų tiesiog nori atrodyti turtingi, nors taip iš tikrųjų nėra. Zac Bissonnette savo knygoje „Kaip tapti turtingu, gudriu ir atrodyti geriau už savo tėvus“ padarė panašia išvadą:

„Daugelis prabangių automobilių vairuotojų nėra turtingi, o daugelis turtingų nevairuoja prabangių automobilių“

Ar automobilis padarys tave laimingesnį?

Trumpas atsakymas būtų: dažniau – NE, nei – TAIP. Naujas automobilis gali jus džiuginti mėnesį, du, tačiau vėliau prie jo priprasite kaip ir prie bet kurio kito daikto. Automobilis taps eiline susisiekimo priemone nuvykti iš taško „A“ į tašką „B“. Juk važiuodami į darbą, jūs negalvojate „kaip smagu vairuoti automobilį“, jums dažniau rūpi kaip nepatekti į kamštį ir nepavėluoti į darbą.

Automobilis gali suteikti džiaugsmo, kuris trunka ilgiau nei kelis mėnesius tuo atveju, jeigu jį naudojate ne kaip transporto priemonę, bet kaip malonumą teikiančią žaisliuką.

Pvz., jausitės laimingesni, nusprendę pasivažinėti turimu kabrioletu tiesiog dėl malonumo: pasigrožėti miesto / gamtos vaizdas, pajauti šiltą vasaros vėją, variklio galią ir t.t. Toks pasivažinėjimas yra maloni patirtis, kurianti džiaugsmą / laimę, kadangi jūsų tikslas yra ne nuvykti į tašką „B“, o džiaugtis pačiu važiavimu.

Tokiu atveju automobilis nėra vienkartinis pirkinys suteikiantis trumpalaikį džiaugsmą, automobilis tampa viena iš priemonių, galinčia nuolat džiuginti.

Pabaigai

Pats vairuoju naudotą *Toyota corolla*, kurios vertė siekia du mėnesinius šeimos atlyginimus. Galėčiau sau leisti įsigyti ir prabangesnį automobilį, tačiau nesu didelis technikos mėgėjas, pasivažinėjimas automobiliu man džiaugsmo tikrai nesuteiks, o [gyvenimo tikslai](#) su brangiu automobiliu nėra susiję. Mano [finansinis tikslas](#) užtikrinti, kad pajamos iš investicijų būtų didesnės nei šeimos išlaidos. Kuo mažiau automobilis nuvertėja, tuo daugiau pinigų man lieka investavimui...

Nesakau, kad mano pavyzdys yra teisingas. Kiekvieno finansiniai tikslai ir pomėgiai skiriasi. Vieniems automobilis kainuos 3 mėnesinius atlyginimus, autofanai galbūt skirs dvigubai daugiau, tačiau automobilio įsigijimui skirti daugiau (> 6 mėn. atlyginimai) nėra protinga žvelgiant iš asmeninių finansų pusės. Taip nedaro milijonieriai, nedarykite ir jūs.

PS. Pasidalinkite kiek mėnesinių atlyginimų kainavo Jūsų paskutinis automobilis? Ar gailitės/ džiaugėtės mokėję tokią kainą?